

28. 6. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Určitost předmětu podnikání (činnosti) obchodní korporace dle aktuální judikatury Nejvyššího soudu

Dne 12. května 2021 vydal Nejvyšší soud České republiky rozhodnutí pod sp. zn. 27 Cdo 3549/2020, (dále jen „rozhodnutí“), které se zabývá nutnou určitostí zápisu předmětu podnikání nebo činnosti v obchodním rejstříku.

Běžnou praxí do vydání tohoto rozhodnutí bylo, že obchodní korporace do obchodního rejstříku zapisovaly předmět podnikání (činnosti) ve znění „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ a tento předmět měly uvedený také ve společenské smlouvě (stanovách). Nejvyšší soud však rozhodl, že tato praxe je v rozporu s platnou právní úpravou z důvodu její nedostatečné určitosti.

Předmět podnikání nebo činnosti

Předmět podnikání nebo činnosti obchodní korporace je jednou z obligatorních obsahových náležitostí společenské smlouvy (stanov), která je zároveň skutečností zapisovanou do obchodního rejstříku.

Účelem ujednání společenské smlouvy (stanov) o předmětu podnikání (činnosti) obchodní korporace je zajistit, aby obchodní korporace vykonávala výlučně činnosti, které jí její společníci či členové určili. Tímto způsobem společníci v obecné rovině realizují právo rozhodovat o základním směřování obchodní korporace. V případě změny předmětu podnikání nebo činnosti v obchodní korporaci, je nutné postupovat změnou příslušných ujednání její společenské smlouvy (stanov).

Společenská smlouva (stanovy) je veřejnou listinou, která se při zápisu předmětu podnikání (činnosti) dokládá k návrhu. Rejstříkový soud poté při posuzování důvodnosti návrhu na zápis do veřejného rejstříku předloženou listinu interpretuje za účelem zjištění, zda z ní vyplývá zapisovaný údaj.

Živnostenské podnikání

Veřejnoprávní podmínky pro živnostenské podnikání upravuje zákon č. [455/1991](#) Sb. o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“). Tyto podmínky obsahují předpoklady, které musí osoba splnit, aby jí bylo uděleno veřejnoprávní oprávnění k živnostenskému podnikání.

Pro získání jakéhokoliv živnostenského oprávnění musí osoba splnit vždy všeobecné podmínky podnikání vymezené v § 6 živnostenského zákona. V případech ohlašovací živnosti řemeslné a vázané a v případech koncesované živnosti je nutné splnit také zvláštní podmínky, které u každého případu živnostenský zákon specifikuje. Splnit pouze všeobecné podmínky je dostačující v případě volné živnosti, které je v § 25 živnostenského zákona vymezena negativně. Volná živnost zahrnuje předem neohraňovaný okruh činností – spadá do ní tedy vše, co není zahrnuto do ostatních živností.

Systematika živnostenského zákona nemá dle rozhodnutí Nejvyššího soudu žádný význam při

vymezování předmětu podnikání (činnosti) ve společenské smlouvě (stanovách). Předmět podnikání nemusí doslovně odpovídat vymezení jednotlivých živností dle živnostenského zákona, může být vymezen i odlišně. Poté je věcí živnostenského úřadu, aby předmět podnikání určitě a srozumitelně vymezený ve společenské smlouvě (stanovách) podřadil pod příslušnou živnost uvedenou v živnostenském zákoně, a určil, zda k takto vymezenému předmětu podnikání postačí splnit všeobecné podmínky podnikání (v případech, kdy jde o živnost volnou), anebo zda jde o živnost vázanou, řemeslnou či koncesovanou, a společnost musí splnit i další podmínky určené zákonem.

Požadavek na určitost podnikání nebo činnosti

Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ujednání společenské smlouvy (stanov), podle něhož je předmět podnikání obchodní korporace ve znění „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ nesplňuje požadavek určitosti, neboť z něj není zjevné, co je předmětem podnikání dané společnosti, a odpovídajícího výsledku se nelze dobrat ani výkladem.

Obory činností volné živnosti, která je označována jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona a obsahují celkem 82 různých oborů činností včetně tzv. zbytkové kategorie v bodě 82, která je označena jako výroba, obchod a služby jinde nezařazené. Dle argumentace Nejvyššího soudu není možné výkladem dovozovat, že by v tomto případě předmětem podnikání společnosti byly veškeré obory činností přílohy č. 4 živnostenského zákona pod body 1 až 81, z důvodu že by žádná rozumná osoba v postavení společníka či člena obchodní korporace nemohla usuzovat, že vůlí společníků bylo podnikat ve všech výslovně vypočtených činnostech a zároveň, protože takto vymezeným předmětem podnikání se odkazuje i na bod 82 přílohy č. 4 živnostenského zákona, a tedy se sjednává, že předmětem podnikání bude předem nevymezený okruh činností.

Neurčité označení předmětu podnikání (činnosti) a možné následky

Předmět podnikání nebo činnosti obchodní korporace učený společenskou smlouvou nebo stanovami jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ je tedy dle rozhodnutí Nejvyššího soudu v rozporu s platnou právní úpravou a pro neurčitost obsahu se jedná o ujednání zdánlivé dle § 553 zákona č. [89/2012](#) Sb. občanský zákoník (dále jen „**občanský zákoník**“), ke kterému se dle § 544 občanského zákoníku nepřihlíží. Na základě takového znění společenské smlouvy (stanov) tudíž není možné předmět podnikání do obchodního rejstříku zapsat.

Z výše uvedeného plyne, že se podle § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. [304/2012](#) Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „**zákon o veřejných rejstřících**“) do obchodního rejstříku zapisuje předmět podnikání nebo činnosti obchodní korporace, nikoli označení živnosti.

Společníci či členové obchodní korporace by tedy v případě volné živnosti měli ve společenské smlouvě (stanovách) určit předmět podnikání společnosti, který odpovídá skutečnosti, zpravidla výčtem některých oborů činností uvedených v příloze č. 4 živnostenského zákona. Ty budou poté do obchodního rejstříku zapsány jako předmět podnikání nebo činnosti obchodní korporace.

V případě, že je ve společenské smlouvě (stanovách) uveden a případně i zapsán do obchodního rejstříku předmět podnikání ve znění „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, odporuje tento zápis § 25 odst. 1 písm. b) zákona o veřejných rejstřících a je třeba zjednat nápravu.

Protože se jedná o zápis ve veřejném rejstříku, který odporuje donucujícímu ustanovení zákona bude náprava zjednána postupem dle § 9 odst. 1 zákona o veřejných rejstřících. Pokud nebude možné dosáhnout nápravy jinak, rejstříkový soud vyzve zapsanou osobu ke zjednání nápravy a pokud

právnícká osoba ve stanovené lhůtě nápravu nezjedná, může soud i bez návrhu, je-li takový postup v zájmu ochrany třetích osob, rozhodnout o jejím zrušení s likvidací.

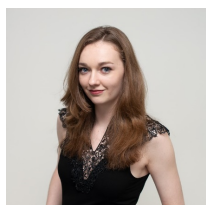
Závěr

Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 3549/2020 potvrdilo, že předmět podnikání (činnosti) obchodní korporace by měl odpovídat skutečnosti, což pro řadu obchodních korporací, které mají v současné době svůj předmět podnikání (činnosti) určen nejednoznačně, bude znamenat nutnou změnu společenské smlouvy (stanov) a následnou změnu v obchodním rejstříku.

Pokud má Vaše obchodní korporace v obchodním rejstříku předmět podnikání (činnosti) zapsán ve znění „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, případně v jiném neurčitěm znění, Vám doporučujeme se řídit rozhodnutím Nejvyššího soudu a co nejdříve sjednat nápravu změnou společenské smlouvy (stanov) a následnou změnou předmětu podnikání (činnosti) v obchodním rejstříku, aby nedošlo v krajním případě (po nedodržení lhůty stanovené rejstříkovým soudem) ke zrušení obchodní korporace s likvidací.

Mgr. Jakub Málek,
partner

Kateřina Roučková,
právní asistentka

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700
E-mail: info@plegal.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)